

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงและ โครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยลือสิบสองปันนา โดยใช้การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) ประเภทวิจัยคุณภาพ (Qualitative research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบันที่เป็นภาษาเขียนไทยรูปแบบใหม่ อันปรากฏอยู่ในเอกสารตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2553 เท่านั้น มีทั้งพจนานุกรม หนังสือพิมพ์ วารสาร บทรายการโทรทัศน์และหนังสือทั่วไป ด้วยการเขียนพรรณนาประกอบ ตัวอย่างที่เรียกว่าการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลและเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การจำแนกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน คำยืมทั้งหมดที่รวบรวมได้จากเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่กำหนดไว้ นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 586 คำ จากคำยืมที่รวบรวมได้ทั้งหมด 586 คำนี้ ผู้วิจัยได้แยกเป็น 15 หมวด ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1	คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กรและหน่วยงานต่างๆ	198 คำ
หมวดที่ 2	คำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา	41 คำ
หมวดที่ 3	คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องเรือน เครื่องใช้ และเครื่องมือ	37 คำ
หมวดที่ 4	คำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง และการแบ่งเขตการปกครอง	30 คำ
หมวดที่ 5	คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและผลไม้ต่าง ๆ	21 คำ
หมวดที่ 6	คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อประเทศและทวีป	21 คำ
หมวดที่ 7	คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า	20 คำ

หมวดที่ 8 คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น	16 คำ
หมวดที่ 9 คำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัด	12 คำ
หมวดที่ 10 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า	11 คำ
หมวดที่ 11 คำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ	7 คำ
หมวดที่ 12 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสัตว์	4 คำ
หมวดที่ 13 คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ	4 คำ
หมวดที่ 14 คำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย	3 คำ
หมวดที่ 15 คำศัพท์เบ็ดเตล็ด	161 คำ

2. ลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลื้อสิบสองปันนาปัจจุบัน ในการรับคำยืมภาษาจีนเข้ามาใช้ในภาษาไทยลื้อ ได้มีการปรับการออกเสียงให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทยลื้อ ทั้งทางด้านสระ พยัญชนะและวรรณยุกต์ ระบบการปรับเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลื้อสิบสองปันนา สรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ

สระภาษาจีนกลางทั้งหมดมี 39 เสียง ได้แก่ a, o, e, ê, i, u, ü, -i, i-, er, ai, ei, ao, ou, ia, ie, ua, uo, üe, iao, iou, uai, uei, an, ian, uan, üan, en, in, uen, ün, ang, iang, uang, eng, ing, ueng, ong, iong และสระภาษาไทยลื้อแบบใหม่มี 18 เสียง (รายละเอียดดูตารางที่ 1.4 สระภาษาไทยลื้อแบบใหม่ทั้งหมด หน้า 11) เสียงสระภาษาจีนกับเสียงสระภาษาไทยลื้อมีทั้งเหมือนกัน ใกล้เคียงและต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปแล้ว เสียงสระที่ต่างกัน ต้องใช้เสียงที่ใกล้เคียงมากที่สุด มาแทน เพื่อให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทยลื้อและเพื่อความสะดวกในการออกเสียง จึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงสระ สรุปได้ดังต่อไปนี้

การเปลี่ยนแปลงสระ e[ɤ] → ㄜ-[o:]

การเปลี่ยนแปลงสระ ü[y] → ㄩ-[i:]

การเปลี่ยนแปลงสระ ia[ia] → ㄛ-[a:]

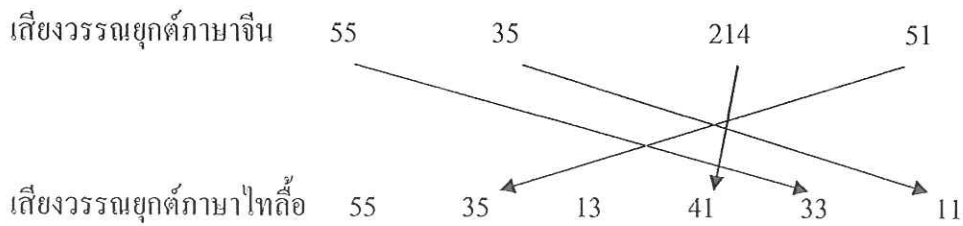
การเปลี่ยนแปลงสระ ei[ei] → ㄝ-[ɤ:]

การเปลี่ยนแปลงสระ ai[ai] → ㄝ-[ɤ:]

การเปลี่ยนแปลงสระ uo[uo] → ㄜ-[o:]

การเปลี่ยนแปลงสระ üe[ye] → ㄩ-[ɤ:]

จากเสียงภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงภาษาไทย 35 (51→35)

แต่ว่ามีภาษาจีนบางคำนำมาใช้ในภาษาไทยเป็นเวลานานแล้ว บางคำเสียงสระภาษาจีนกลางกับเสียงสระภาษาจีนยูนนานต่างกันและบางคำยืมขึ้นอยู่กับผู้ที่ยืมมา เวลาสะกดเสียงเป็นภาษาไทยไม่ถูกหลักภาษา จึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ไม่เข้ากับ 4 ลักษณะที่กล่าวมานี้

3. ลักษณะโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยสืบสองปีนมาปัจจุบัน จากการศึกษาลักษณะโครงสร้างคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่ามี 5 ประเภท โดยเรียงลำดับจากประเภทที่มีคำมากที่สุดไปหาประเภทที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่

ประเภทที่ 1 คำยืมแบบทับศัพท์

ประเภทที่ 2 คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นภาษาไทย พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน

ประเภทที่ 3 คำยืมแบบแปลความหมาย

ประเภทที่ 4 คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทย

ประเภทที่ 5 คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทย ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยสืบสองปีนมา ภาษาจีนนั้นมีความสอดคล้องกับภาษาไทยอย่างมาก ความสัมพันธ์ระหว่างจีนอันกับชาวไทในต่าง ๆ ใกล้เคียงกันตลอดเวลา จึงทำให้มีภาษาจีนเป็นจำนวนมากเข้ามาใช้แพร่หลายรวมอยู่ในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยมี 10 ประการ ได้แก่

ประการที่ 1 ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

ประการที่ 2 ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์

ประการที่ 3 ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง

ประการที่ 4 ปัจจัยด้านการศึกษา

ประการที่ 5 ปัจจัยด้านธุรกิจการค้า

ประการที่ 6 ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว

ประการที่ 7 ปัจจัยด้านสื่อมวลชน

ประการที่ 8 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

ประการที่ 9 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเครื่องใช้ไม่สอย

ประการที่ 10 ปัจจัยด้านการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม

อภิปรายผล

จากการศึกษาคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบันในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า

1. การจำแนกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบัน

ผู้วิจัยรวบรวมคำยืมได้ทั้งสิ้น 586 คำ แยกประเภทคำยืมเป็น 15 หมวด คำศัพท์ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมา 586 คำ เป็นคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบันเฉพาะภาษาเขียนที่ปรากฏอยู่ในหนังสือตำรา งานวิจัย วารสาร พจนานุกรม สิ่งพิมพ์ข่าวสารจากสื่อมวลชน เอกสารแหล่งข้อมูลเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์อยู่ในระหว่างปี พ.ศ.2543 - พ.ศ.2553 เท่านั้น แต่คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือไม่ได้มีเพียงแค่ 586 คำ หมวดหมู่คำศัพท์ก็ไม่ได้มีเพียงแค่ 15 หมวดเท่านั้น ยังมีคำศัพท์ที่เกี่ยวกับแพทยศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในขอบเขตของงานวิจัยในครั้งนี้ คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือ ยังมีการพัฒนาตามสังคมอยู่เรื่อย ๆ และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ทำให้ภาษาไทลือสมบูรณ์มากขึ้น แต่เวลาเดียวกัน เมื่อคำยืมภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น คำภาษาไทลือเดิมก็มีแนวโน้มจะสูญหายไปเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อมีคำยืมใหม่เข้ามา ชาวไทลือรุ่นใหม่ก็ไม่ค่อยนิยมใช้ภาษาของตน แม้กระทั่งคนไทลือรุ่นใหม่คุยกับคนไทลือรุ่นใหม่ก็ยังใช้ภาษาจีนเป็นหลัก มีแค่คนแถวชนบทและรุ่นปู่ย่าตายาย ยังรักษาใช้ภาษาของตนอยู่ ซึ่งเป็นธรรมชาติภาษาของชนกลุ่มน้อย

2. การศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงรูปศัพท์เกิดจากการรับคำศัพท์ต่าง ๆ เข้ามาใช้จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนคำให้มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาของผู้รับมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบัน มี 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ

2.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ

2.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์

การเปลี่ยนแปลงพยางค์วิเคราะห์ในประเด็นโครงสร้างของคำยืมการปรับเสียงทางด้านพยัญชนะ จะมีการปรับเสียงน้อยที่สุด ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนกับระบบเสียงวรรณยุกต์ไทลือต่างกันอย่างมาก เสียงภาษาจีนถิ่นยูนนานต่างกับเสียงภาษาจีนกลาง เสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือเป็นเสียงที่ยืมมาจากเสียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ซึ่งเสียงวรรณยุกต์ทุกคำที่ถูกยืมมา จะมีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ เพื่อให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทลือและเพื่อสะดวกในการออกเสียง

3. ลักษณะโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน จากการศึกษาลักษณะโครงสร้างคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่ามี 5 ประเภท โดยเรียงจากประเภทที่มีคำมากที่สุดไปหาประเภทที่มีคำน้อยที่สุด ดังนี้

ประเภทที่ 1 คำยืมแบบทับศัพท์

ประเภทที่ 2 คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นภาษาไทย พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน

ประเภทที่ 3 คำยืมแบบแปลความหมาย

ประเภทที่ 4 คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทย

ประเภทที่ 5 คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทย ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

ที่จริงแล้วลักษณะโครงสร้างคำของคำยืมมี 2 ลักษณะ คือ มีรูปศัพท์เดิมและมีการเปลี่ยนแปลงพยางค์รูปศัพท์ รูปศัพท์เดิมเป็นคำยืมแบบทับศัพท์ มีการเพิ่มพยางค์หรือลดพยางค์ ผู้วิจัยศึกษา ลักษณะโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทย ได้สรุปเป็น 5 ประเภท ที่กล่าวมานี้ ประเภทที่ 1 คำยืมแบบทับศัพท์ ก็คือรูปศัพท์คงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงพยางค์และประเภทที่ 2 ประเภทที่ 3 ประเภทที่ 4 ประเภทที่ 5 เป็นมีการเปลี่ยนแปลงพยางค์รูปศัพท์

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทย สืบสองปันนา สำหรับการศึกษา ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืม ผู้วิจัยพบว่า มี 10 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทย สืบสองปันนา ได้แก่

ประการที่ 1 ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

ประการที่ 2 ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์

ประการที่ 3 ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง

ประการที่ 4 ปัจจัยด้านการศึกษา

ประการที่ 5 ปัจจัยด้านธุรกิจการค้า

ประการที่ 6 ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว

ประการที่ 7 ปัจจัยด้านสื่อมวลชน

ประการที่ 8 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

ประการที่ 9 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเครื่องใช้ไม้สอย

ประการที่ 10 ปัจจัยด้านการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม

ทั้ง 10 ปัจจัยนี้ เป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมชาวไทลื้อได้อย่างชัดเจน ปัจจัยด้านการเมืองการปกครองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะว่าเป็นเขตปกครองของประเทศจีน ระบบการเมืองการปกครองของสืบสองปันนาต้องอยู่ภายใต้รัฐบาลจีนซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแล ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองสืบสองปันนา เมื่อปี ค.ศ. 1950 ต่อมา ทุก ๆ โครงการ หน่วยงาน และตำแหน่งเปลี่ยนเป็นระบบของจีน ภาษาที่ใช้และจดหมายราชการต่าง ๆ ต้องเป็นภาษาจีน อาจจะมีจดหมายบางประเภทใช้เป็นภาษาไทย แต่ก็ไม่มากนัก ทำให้ชาวไทลื้อจำเป็นต้องเรียนรู้ ภาษาจีนเพิ่มเติม ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง มีส่วนทำให้ปัจจัยอย่างอื่นเกิดตามมา

ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของภาษาผู้ให้และเจ้าของภาษาผู้รับในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวนานี้ จึงทำให้มีภาษาจีนเป็นจำนวนมากเข้ามาใช้แพร่หลายรวมอยู่ในภาษาไทย

ในการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำ งานวิจัยชิ้นนี้แตกต่างจากงานวิจัยชิ้นอื่น คือ ไม่พบว่าปัจจัยด้านศาสนา เพราะชาวไทลื้อส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งใช้ภาษาบาลี สันสกฤต ในคำสอน ไม่มีใครนับถือศาสนาเต๋าจีน และขงจื้อ มีเพียงบางหมู่บ้านที่นับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม แต่มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จึงไม่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำ นอกจากปัจจัยที่ผู้วิจัย ได้กล่าวมาแล้ว อาจจะมีปัจจัยอย่างอื่นที่ผู้วิจัยยังไม่ได้พบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้
ผลการศึกษานี้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาภาษาไทยถิ่นสองปีนนาปัจจุบันและสามารถนำไปประกอบเป็นข้อมูลจัดทำพจนานุกรมคำยืมภาษาจีนในภาษาไทย
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาคำยืมภาษาอื่นในภาษาไทยถิ่น เช่น ภาษาบาลี สันสกฤตและภาษาพม่า เป็นต้น
 - 2.2 ควรมีการศึกษาคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยถิ่นด้านภาษาพูด
 - 2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาษาไทยถิ่นในประเทศจีน ประเทศไทย ประเทศลาวและประเทศพม่า
 - 2.4 ควรมีการศึกษาภาษาจีนในเอกสารรุ่นเก่าของชาวไทลื้อ ก่อนที่เอกสารเหล่านั้นจะสูญหายมากไปกว่านี้